

matione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem Ecclesie, illiusque Præsuli, Capitulo, Canonicis, & quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 16. Feb. 1612. An. VII.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pontificatus Nostri Anno VII.

CLXXXVII.

Facultas Nuncio ad Capitulum Salisburgen. admittendi cessionem regiminis Ecclesie Salisburgen., & Archiepiscopum ab eisdem Ecclesie vinculo absolvendi.

Dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario ad dilectos etiam filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesie Salisburgen. Nuncio nostro.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Concessio facultatis, de qua in Rub.

§.1. UT urgentibus necessitatibus, & periculis Ecclesie Salisburgen. de celeri remedio provideatur, tibi quem nuper ad dilectos filios Præpositum, Decanum, & Capitulum Ecclesie Salisburgen., necnon ad Principes, & alios quoscumque Catholicos quacumque dignitate fulgentes, quos te eisdem Ecclesie Salisburgen. negociorum occasione adire contigerit; Nuncium Nostrum deputavimus, tibi que per alias nostras literas diversas facultates concessimus, ultra easdem facultates, ut postquam Veni Fratrem Wolfgangum Archiepiscopum Salisburgen. juxta mandatum nostrum tibi datum, in potestatem tuam receperis cessionem regiminis, & administrationis dicte Ecclesie per prædictum Wolfgangum Archiepiscopum in tuis manibus faciendam cum conditionibus, Decretis, clausulis, gratiis, concessionibus, & pensione, que in aliis nostris literis exprimentur, apostolica auctoritate nostra admittere, eundemque Wolfgangum a vinculo, quo dicte Ecclesie tenetur, absolvere libere, & licite valeas, licentiam, & facultatem, eadem apostolica auctoritate, tenore presentium concedimus, & impertimur.

Contracta collantur.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dicte Ecclesie etiam statutis juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia

roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesie, illiusque Præsuli, Capitulo, Canonicis, & quibuscumque aliis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pont. Nostri Anno Septimo.

CLXXXVIII.

Facultas Capitulo, & Canonicis Ecclesie Salisburgen. deveniendi ad electionem, seu postulationem novi Archiepiscopi.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilectis filiis Præposito, Decano, & Canonicis Ecclesie Salisburgen.

PAULUS PAPA QUINTUS

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Ecclesie Salisburgen. presentibus necessitatibus, & periculis pastoralibus, ac præcipua sollicitudine pro nostro munere, & nostra in eam charitate invigilantes, hodie dilecto filio Magistro Antonio Diaz in utraque Signatura nostra Referendario nostro ad Vos Nuncio, per alias nostras in hujusmodi forma Brevis expeditas literas facultatem dedimus, cessionem regiminis, & administrationis dicte Ecclesie Salisburgen. a Ven. fratre Wolfgango Archiepiscopo iustis de causis in suis manibus faciendam nomine nostro admittendi & recipiendi.

Recenset deputationem Nuncii a se factam, datamque ei facultatem admittendi cessionem Ecclesie Salisburgenis.

§.2. Cum autem cessionis hujusmodi admissione facta, illud restet, ut eidem Ecclesie pastoris solatio destituta, de idoneo Archiepiscopo provideatur, qui, & illi bene præesse, ac prodesse velit, ac possit, ideo Vobis, ut ad canonicam electionem ejusdem Archiepiscopi procedere possitis, & valeatis, facultatem, & auctoritatem apostolica auctoritate, tenore presentium, concedimus, & impertimur.

Facultatem Capitulo concedit Archiepiscopo eligendi.

§.3. Ceterum quoniam, ut probe noveritis, de summa istius Ecclesie celesti favore multipliciter a Domino insignita nunc agitur, fore non dubitamus, quin pro ea, que in Vobis est pietas, religionis catholice zelus, ac prudentia, in hoc tam gravi negotio ita geratis, ut solius honoris Dei, ejusque Ecclesie utilitatis rationem habuisse omnibus appareat, id quod Dei gratia consequuturos Vos scitis, si personarum acceptione remota, & mundanis affectibus, ac

Canonicos hortatur, ut virum ad eam Ecclesiam regendam idoneum eligant.

car.

carnealibus desideriis omnibus posthabitis, que Christi sunt, spectantes in virum consenseritis, quem Sanctorum Patrum Regula postulant, Ecclesie Salisburgen. conditio desiderat, & officii nostri ratio requirit, quod, ut re ipsa, sicut in Domino speramus, præstare Vobis succedat, enixe a divina clementia precamur, assidueque precabimur.

Dat. die, annoque eisdem.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 16. Februarii 1612. Pontificatus nostri Anno VII.

CXXXIX.

Reformatio Tribunalium Urbis, eorumque Officialium.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Universi agri dominici curam, meritis licet imparibus, divina dispensatione gerentibus, sedulo Nobis invigilandum est, ut que ex veteri maledicto, quotidie in eo spina innascuntur, & tribuli, ministerio nostri Apostolatus, quantum ex alto permittitur, extirpentur. Quod si hanc sollicitudinem omnibus Mundi partibus, ex officii nostri debito, debemus, illis sane impendere præcipue tenemur, que nostro etiam temporali regimini credita sunt.

Causa hujus Reformationis, & abrogationis aliarum Reformationum, que hinc advertebantur.

§.1. Sane cum a diversis Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad Tribunalium Alme Urbis nostre reformationem, præsertim a fel. record. Paulo III., & IV. Pio item IV., & V. Gregorio XIII., & Sixto V. multa variis temporibus, provide, ac salubriter constituta sint, tamen quia successu temporis, ut humana fert conditio, complures abusus irrepserunt, idcirco, ut debitus decor, ac forma, sicut Justitie ratio, & publica utilitas postulant, iisdem Tribunalibus restituatur, apostolica auctoritate providendum duximus. Negotium vero hujusmodi, ut matura deliberatione, & prudentium consilio, prout rei gravitas postulabat, transigeretur, omnes pene Alme Urbis nostre prædictæ Magistratus, alioque viros doctrina, & usu præstantes simul convenire, ac rem per eos diu multumque, vocatis etiam iis, quorum interesse poterat, examinari fecimus. Quod cum longo tempore, multoque studio, & labore, diligenter, fideliterque perfecterint, Nos de eorumdem consilio, omnes, & quascumque alias Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones super reformatione Tribunalium Urbis nostre prædictæ, in iis, que presentibus nostris adverfantur, abrogantes, & revocantes, in aliis vero omnibus, præsertim in iis, que in prædictis Constitutionibus constituta, & ordinata sunt, confirmantes, & innovantes, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus, ut sequitur.

De Signatura Gratiæ, & Justitiæ.

§. 1.

IN primis, quod nullus Referendariorum Commissionem expediat, in qua non adita tergo nomen Procuratoris, seu impetrantis, noti saltem ipsi Referendario, cujus solius citatio sufficiat in reformatione ipsius.

2. Verum ipsi Procuratores, seu impetrantes suum nomen a tergo manu propria inscribant, & de mendacio convicti, juxta juris dispositionem puniantur.

3. Ubi vero in Commissionibus expediendis requiritur citatio partis, una saltem citatio una die pro altera fieri debeat personaliter, aut factis diligentis per duos Curiores (ut moris est) dimissa copia.

4. Atque in ipsis citationibus apponatur semper nomen Referendarii, alioquin Referendarii ipsi Commissionem non expediant.

5. Similiter nullus Referendariorum, propositas, & rejectas in Signatura Justitiæ Commissiones, in Signatura Gratiæ coram Nobis proponere audeat, nisi per Signaturam Justitiæ ad eandem Signaturam Gratiæ remissa fuerint, vel nisi talis sit materia, qua scientiam nostram requirat, & tunc præhabita semper licentia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, vel saltem Cardinalis Præfecti pro tempore Signaturæ Gratiæ, qui parte audita deliberare poterit, an causa proponenda sit.

6. Nec in antiquis, & arduis materiis, in quibus plures hinc inde expeditæ fuerint Commissiones, & in avocatoriis a prioribus iudicibus, & quovis modo præjudicialibus, Referendarii manum apponant, nisi prius citati coram eis parte interesse habente.

7. Et cum agitur de revocatione, aut moderatione alicujus præinsertæ, similiter manum non apponant, nisi in præinserta appositum sit nomen Referendarii, qui illi manum apposuit, ut rationem reddere, & eam justificare possit.

8. Nec etiam reformatio, sive moderatio ejusdem præinsertæ a Præfecto Signaturæ Justitiæ, nisi nomen Referendarii, ut præmittitur, in ipsa præinserta appositum fuerit, aliquo modo signetur.

9. In Commissionibus appellationum ab interlocutoriis manus non apponatur, nisi expresse relevanti gravamine, neque in Commissionibus appellationum a definitiva cum clausula, aut vim definitiva habente, nisi res adeo exprimat, ut videat Referendarius, an tale sit gravamen, quod per definitivam reparari non possit, & si in Commissionibus appositæ fuerit clausula, Cum vero negotio principali, tunc addatur, Justificato tamen dicto gravamine. Et idem servetur, quando est appositæ clausula, Quam, & quas que tamen non sit restricta per sola verba, de, & super præmissis.

10. Et nihilominus in supradictis Commissionibus appellationum ab interlocutoriis, semper citetur pars, etiam si exprimat gravamen, ut supra dictum est, quod per definitivam irreparabile videatur.

11. Et ab excessiva taxatione expensarum

rum semel tantum appellatio committatur, & duæ sententiæ habeant vim trium.

12. Ubi pars Commissionem aliquam dolose extorserit, & ob id Commissio reformata fuerit, Præfetus manu regia, & exequutive, expensas factas in reformatione Commissionis restituere faciat, sine liti minime expectato.

13. Commissio pro dilatione, vel alterativa, semel tantum concedatur, quam qui jam impetraverit, lapso trimestri aliam, nisi a Nobis, vel Successoribus nostris, & Signatura nostra Gratia impetrare nequeat, & impetrata non suffragetur, nec tribuat jurisdictionem.

14. Abstineant præterea Referendarii ab appositione manuum in Commissionibus nullitatum, & attentatorum, nisi exprimantur nullitates ex defectu jurisdictionis, citationis, vel mandati, & ipsa attentata.

15. Item in Commissionibus molestationum, & iactationum, nisi addita clausula, *Dummodo non sint judicialiter illata.*

16. Et omnino abstineant ab illis, in quibus narratur pronuntiatum fuisse, prout in cedula.

17. Nec etiam manum apponant in Commissionibus prorogationis fatalium in causis criminalibus, nec illa concedatur ultra primam vicem, nisi prævia præscriptione iudicis afferentis, Commissionem sibi signandam videri, & citato Fisco.

18. In Civilibus autem prorogationes huiusmodi ultra primam vicem non nisi ex causa concedantur.

19. Et similiter instantia, quæ causis discussionum præscripta est, nullo modo, nisi ex magna causa, & per Signaturam nostram Gratia, prorogetur.

20. Quilibet autem Referendarius teneatur recipere contra Commissiones, & eas omnino in eadem Signatura proponere, eoque casu sufficiat partem adversam per quinque dies ante Signaturam fuisse modo supraprecripto citatam.

21. Cause matrimoniales, & criminales Clericorum, & aliarum personarum Ecclesiasticarum committantur iis tantum, quibus dispositum est per Concilium Tridentinum committendas esse.

22. Cause vero criminales Laicorum in Terris Ecclesiæ, locorum Gubernatoribus committantur.

23. Regens Cancellaria, & alii officiales ad expeditionem Commissionum Signaturæ Justitiæ deputati absque mora receptis Commissionibus illas expediant, nec sub quovis prætextu illas penes se retineant. Et qui illas per turnum distribuere debent, illas sine aliqua ordinis ipsius turni perversione distribuant, illasque ad bancum Curforum etiam irrequisiti, sine mora transmittant, sub poena privationis officii, & alii arbitrio nostro, & Successorum nostrorum Rom. Pontificum.

De Camerario, & Camera Apostolica.

§. II.

1. **C**amerarius, Præsidentes, & Clerici Fisci nostri negociis in-

cumbant, utque illud liberius, & facilius facere, & exequi possint, causis inter Fiscum nostrum, ac privatos juxta propriam eorum Tribunalis naturam contenti sint, & propterea a cognitione causarum inter privatos etiam per viam appellationis, etiam ex Terris Ecclesiæ ad Sedem Apostolicam interpositæ omnino abstineant, nisi cause a negociis Fiscalibus dependant, aut ab illis originem trahant.

2. Similiter abstineant a Commissionibus, & avocationibus causarum, necnon literis monitorialibus, & inhibitoriis, & sequestrationibus, & aliis huiusmodi, ubi non agitur de interesse Fisci, etiam in Terris Ecclesiæ, cum hæc ad Signaturam nostram spectare noscantur, & aliis ordo Judiciorum multipliciter confundatur.

3. Permittimus tamen Camerario pro minori pauperum dispendio, ut causas appellationum a sententiis definitivis, vel earum vim habentibus interlocutoriis, intra quadraginta milliaria ab Urbe, in rebus minimis, & profanis summa viginti quinque ducatorum non excedentibus (de quo dispositive mentio fieri debeat) per simplices literas, aliis juxta formam juris, & juxta solitum, committere possit.

4. Insuper, ne delicta impunita remaneant, ab absolutionibus, & remissionibus delictorum quorumlibet, etiam levium, aut illarum Commissionibus, necnon salvis conductibus pro delinquentibus, etiam de delictis extra Terras Ecclesiæ commissis, omnino abstineant.

5. Similiterque a moratoris dilationibus, nec etiam ad modicum tempus.

6. Necnon literas Camerales pro adpiscenda possessione beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam Nobis, ac Sedi Apostolicæ reservatorum, ac prorogationem temporis ad expediendas literas Apostolicas quarumcumque gratiarum, aut ad solutionem annatarum, vel Collegio Cardinalium, aut Officialibus debitorum, minime concedere valeant.

7. Clerici Camera, cum nullam Jurisdictionem, ut singuli, sed tantum collegialiter, & in plena Camera habere noscantur, nihil expediant privatim, & singulariter, nec aliquas literas, aut patentes de quacumque re subscribant, nisi ex commissione eis facta in eadem plena Camera, in qua omnia clare, & distincte proponi, ac in libro propositionum adnotari debeant, vel nisi agatur de negociis Gubernatorum, & Præsidentatum, & Præfaturarum, quæ privatim juxta solitum expedire possint.

8. Notariique in expeditionibus, & scripturis desuper conscriendis de propositione, & commissione huiusmodi mentionem expressam facere teneantur.

9. Sed, & tam Camerarius, quam Clerici ipsi, ultra prohibita in præfenti reformatione, a quibuscumque licentiis, gratiis, & indultis de rebus spiritualibus, in forma gratiosa, vel commissaria, etiam cum clausulis justificativis, & aliis tam in Terris Ec-

§. III.

1. **L**ocumtenens Civilis Gubernatoris Almæ Urbis pro tempore existentis, unus dumtaxat sit, legum scientia, viteque probitate, & Romanæ Curriæ experientia insignis, & ex hoc loco, qui ab Urbe distet saltem per quadraginta milliaria oriundus, qui omnes causas civiles, tam Commissarias juxta formam Commissionum, quam ordinarias, vel alias in ipso Tribunali introducendas, juxta suas facultates cognoscat, terminet, & decidat. Audientiam terminorum, pro quibus litigantes pro certa hora citati non sint, in Sala Palatii Gubernatoris circa horam vigesimam pro Tribunali sedendo teneat. Jus reddat singulis diebus, exceptis festis de præcepto, aut consuetudine Almæ Urbis, necnon diebus Coronationis Pontificis, vigentibus, ingressus Gubernatoris, Jovis, Lunæ, & Martis immediate ante Cineres, ac ipsius diei Cinerum, totius Hebdomadæ majoris, Commemorationisque omnium fidelium defunctorum, & vigiliae Nativitatis Domini.

2. Significationes per viam recursus concedendas semper concedat cum clausula, non tamen in contumaciam.

3. In causis ordinariis, vel via ordinaria introducendis, etiam si ad probationem producantur cedula, jura, & instrumenta obligationum Cameralium, non relaxet mandata exequutiva, si respectu summæ, vel valoris rei, vel aliis ex natura cause de qua agitur, dictæ cause sint appellabiles, nisi elapsis decem diebus datis ad appellandum, & servatis solitis terminis ad docendum de legitima appellatione, & ejus legitima prosecutione, & confitito sibi de re iudicata.

4. Suspectus post litem contestatam, vel pro contestata habitam, allegari non possit, nisi a principalibusmet, vel eorum Procuratoribus ad id speciale mandatum habentibus, & ex certa causa per eos in actis specificata, & jurata, a Gubernatore pro legitima approbata.

5. Ab ejus sententiis definitivis appellatur ad Nos, nostramque sanctam Sedem Apostolicam in causis appellabilibus: in quibus vero de jure recursus datur, recuratur ad Gubernatorem, qui causas huiusmodi recursus per seipsam, vel alium ab eo deputandum juxta suas facultates expediat. Qui deputandus, tam in ipsis causis recursus, quam in illis, in quibus loco Locumtenentis uti suspecti recusat a Gubernatore deputabitur, & in causis quoque commissariis, in quibus rescripto Signaturæ a Gubernatore similiter deputabitur, ea dumtaxat emolumenta recipiat, quæ ut mox dicitur, Locumtenens recipere possit, & nihil penitus ultra sub poenis eis indictis.

6. Recursus, ut supra ad Gubernatorem a Locumtenentis, vel deputandi decretis, & sententiis petendi, infra decem dies dumtaxat peti debeant, & tunc executionem

D

non

Ecclesiæ, quam extra illas, omnino abstineant.

10. Et similiter a quibuscumque aliis expeditionibus, quæ sibi ratione suæ ordinariæ Jurisdictionis propter publicam utilitatem expresse, per literas suarum facultatum, concessæ non reperiuntur. Nec prætextus consuetudinis, aut quasi possessionis, etiam antiquissimæ, & immemorabilis in similibus concedendis eis suffragetur, etiam si consuetudo, vel quasi possessio huiusmodi per literas aliquorum Pontificum generaliter approbata fuerint.

11. Constitutio sel. recor. Pii Papæ IV. super reformatione Tribunalis Camera Apostolicæ incip. *Cum inter cæteras*, sub datum Kalend. Novembris, Anno 1564. juxta solitum legatur singulis annis in prima Camera mensis Octobris.

12. Cause junctorum, & propinquorum alicujus Clerici ad quartum gradum exclusive, ipsi Clerico nullatenus committantur, nec quisquam eorum sibi commissas audiat, sed eas expressa causa recuset.

13. Nec etiam in discussionibus, & decisionibus tam illarum, quam aliarum quarumcumque causarum, in quibus aliquod interesse pretendere possit, sive Clericus, sive Assistentis ille sit, ullo modo interesse, nec ullum votum habere, sed statim a dicta Camera, etiam dum causa proponitur, etiam injussus (cum in hoc ignorantiam præterdere non possit) egredi debeat, & si fecerit, Clericus per mensem suspensione ab exercitio, & perceptione emolumentorum sui officii aliis Clericis applicandorum ipso facto incurrat, Assistentis vero jocalium, & salarii exactione, aliis Assistentibus applicanda, ipsiusque Camera ingressus trium mensium spatium multetur.

14. Quicumque autem, sive ex Clericis, sive ex aliis Cameralibus prædictis ab aliquo suspectus in causa recusatus fuerit, recusans non nisi expressa suspicionis causa audiri, illaque expressa absente recusato, ut suspecto in Camera discuti, eaque a pluribus approbata, suspectus ipse in huiusmodi causa nullo modo se intromittere, aut interesse debeat, si vero suspicio probari nequiverit, nulla ejus allegata ratio habeatur.

15. Caveant autem appellationes a decreto vim definitivæ habente ullo pacto recipere, neque alias appellationum causas committere, nisi gravamine, & gravaminis causa ita expressa, ut Camera possit intelligere, & deliberare, an appellatio sit admittenda necne, & in omni casu non nisi citata parte hæc fiant.

16. Ad hæc pauperum Advocatus, necnon Fisci tam Advocatus, quam Procurator, Commissarius, & quivis alius de eadem Camera, sub eisdem & aliis nostro, & Successorum nostrorum arbitrio poenis, non scribant in causis privatorum in Camera Tribunali pendentes, exceptis pauperum causis, & respective iis, in quibus Camera alicui ad hærendo partem facit in iudicio, vel in quibus alias de Fiscis, & Camera interesse agitur.

Bal. Rom. Tom. V. Par. III.

non retardent, usquequo Gubernator hujusmodi recursus non admiserit.

7. Locumtenens habere debeat scuta auri in auro quinque a quolibet ex duobus Notariis causarum civilium hujus Curia; ipsi tantum Locumtenenti quolibet mense in ejus principio solvenda, & percipere possit julium unum pro singulis infrascriptis expeditionibus. Videlicet pro quolibet mandato executivo, non tamen in contumaciam. Pro quolibet Arresto in carceribus. Mandato de excarcerando, significatione Dotali, aut vigore termini, aut in vim litis pendente, aut litis finitæ, aut stante deposito, vel negatione, aut data cautione de stando juri, & judicatum solvendo concessa. Et etiam pro qualibet citatione, vel inhibitione vigore commissionis, aut extra Curiam decreta, dummodo in quolibet ipsorum casuum agatur de re, vel summa scutorum auri septem, qui constituunt julios septuaginta septem.

8. Gubernator Urbis cumulative procedere valeat in omnibus, & quibuscumque causis criminalibus, in quibus Camerarius Ripæ vigore suarum facultatum procedere potest, ita ut inter eos juxta solitum sit locus preventioni.

9. Habeatque Jurisdictionem in Hebræos, prout infra dispositum est.

De Auditore Camera, & ejus Tribunali.

§. IV.

1. **I**N primis, quoad formam, & executionem obligationis Cameralis, mandamus servari stylum hodiernum, ut scilicet quis obliget se, heredes, & bona in ampliori forma Camera, cum solitis clausulis, & renunciationibus, citra tamen constitutionem Procuratorum, & qui voluerit arctius obligari, consentiat relaxationi mandati executivi, aut illud in se suscipiat, unica, si sic placuerit, citatione, aut intimatione precedente. Nec ullo umquam tempore renovetur vetus illa censurarum susceptio jam antiquata, & a Curia eliminata.

2. Minusque ad dictarum censurarum relaxationem deveniatur, nisi in juris subsidium, & factis prius diligentibus in locis destinata solutionis, prout hactenus fieri consuevit.

3. Et si parti perenti, ac debitum agnoscenti danda videbitur aliquando longior aliqua dilatio ad solvendum, intra quam nullum omnino mandatum, aliudve executionis genus relaxari possit, ea erit dierum triginta ad summum, aut etiam viginti, vel minor arbitrio Judicis, qui pro debitoris qualitate, ac debiti summa, quem maluerit de predictis terminis, eliget. Hoc tamen omnino observando, ut non nisi simpliciter, & absque ulla conditione, protestatione, vel reservatione, quæ confessio sit contraria, debitum consentienti concedatur, & qui aliter, aut præmissa aliqua

protestatione, vel reservatione petere, aut suscipere voluerit, repellatur. Et nihilominus protestatio, vel reservatio forte clandestine, aut aliter facta, quoad præjudicium dictæ confessionis, & susceptionis termini pro infecta omnino habeatur, & nullius sit roboris, & momenti. Et si post decretum, aut etiam Actori a Notario traditum mandatum executivum, Judici præfatam dilationem concedere visum fuerit, nec reus intra eam solverit, Actor absque alio novo judicio, citatione, vel mandato, sed eodem illo, quod antea decretum, vel relaxatum, aut traditum fuerat, executionem suam prosequatur.

4. Quodque superfloræ, seu (ut vocant) non gravetur, aut inhibitiones, vel dilationes non concedantur, præterquam in vim susceptionis censurarum, vel termini judicialis a debitore suscepti, & nisi adjecta hac conditione, dummodo alium terminum ab ipso, vel alibi non susceperit. Et tam pro dictis superfloræ, quam pro illarum revocationibus juxta stylum dicti Tribunalis consuetum nihil prolius recipiatur, sed gratis, etiam pro sigillo, ac sine ulla Secretarii, Judicis, aut cuiuscumque alterius personæ mercede concedantur.

5. In causis criminalibus, in locis Nobis, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ immediate subjectis, imposterum non decernantur, neque relaxentur monitoria contra aliquem in prima instantia, nisi per Auditorem Camera pro tempore, factoprius verbo nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in casibus in Bulla in Cœna Domini legi solita contentis: in quibus nihilominus, quando monitoria extra Italiam decernenda erunt, in locis Nobis, & eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non subjectis, vel alias contra Officiales Curiales exemptos, & contravenientes inhibitionibus, & literis Apostolicis, vel etiam pro rebus dependentibus a causis criminalibus coram Auditore Camera pro tempore legitime introductis, ac dependentibus, hujusmodi monitoria non relaxentur, nisi factoprius verbo Nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente.

6. Nec decernat Monitoria specialia in causis profanis, etiam in terris Ecclesiæ, ultra quadraginta milliaria ab Urbe, quando valor cause non excedit summam centum florenorum.

7. Appellationes non aliter recipiat, audiat, vel admittat, quam si exhibita fuerit Notario in actis ab appellante fides publica, seu publicum instrumentum (ita quod simplex copia, nec recipiatur, nec admittatur) sententiæ, a qua exitit appellatum eaque sit definitiva, vel vim habeat definitiva, neque aliter earum ratione inhibeat, quam inserto in literis inhibitionis toto fidei, seu instrumenti hujusmodi tenore, & expressa clausula: Quatenus a definitiva, vel vim definitiva habente appellatum sit. Facta tamen fide de petitione appellationis, & Judicis, sive Notarii denegatione, Au-

Auditor inhibere, & in causa procedere possit.

8. In expeditionibus vigore hujusmodi appellationum apponatur clausula: Et quatenus re vera sententia non sit definitiva, vel vim definitiva non habeat, presentes literæ nullius sint roboris, vel momenti.

9. In monitoriis generalibus reservet facultatem etiam Ordinario loci, absolvendi incurrentes censuras in eis contentas.

10. Item non decernat sequestra in causis beneficialibus, in quibus procedere potest, nisi juxta formam Constitutionis felicis recordationis Clementis Papæ Quinti Prædecessoris nostri, quæ incipit: *Ad compescendas*, prout servatur in Rota, & in illis semper apponatur clausula, Provisio quod de fructibus sequestratis cultus divinus manuteneatur, animarum cura exerceatur, & alia onera beneficio incumbencia supportentur.

11. Mandata de manutenendo numquam, nisi servatis servandis, & parte legitime citata, decernat, aut concedat.

12. Idemque in sequestris, & in mandatis suspensionis fugæ servet, nisi aliqua ratione timendum sit Judicis arbitrio de suspensione fugæ, vel bonorum dilapidatione, quo casu juramentum præstari debeat de suspensione fugæ, vel de metu dilapidationis bonorum.

13. Non decernat contra Episcopos, & iis Superiores, monitoria ad personaliter comparandum, nisi prævia commissione signata manu nostra, aut pro tempore existentis Romani Pontificis, & pro decreto monitorii ad personaliter comparandum nihil recipiat.

14. Non concedat, neque dari permittat Auditor remissoriam ad partes examinandum, vel repetendum citata parte testes ad instantiam Fisci, vel probandam ejus intentionem, sed advocentur testes ad Curiam, vel causa remittatur ad partes, ubi delictum est commissum.

15. Nec minus concedat literas ad partes pro capiendis indicis contra aliquem, nisi prius in Curia ipsimet Auditori Camera ejus arbitrio aliquo modo constiterit de delicto.

16. Et in causis ordinariis Auditor prædictus, seu ejus in civilibus Locumtenens non recipiat sportulas, neque Notarius aliquid pro nota sententiæ, sed in causis commissariis, & declaratoriis contumacialibus tantum.

17. Præterea Auditor non concedat monitoria, seu inhibitiones in vim Constitutionis Eugenianæ ad favorem Curialium, nisi pro illis, qui saltem per annum in Curia continue residentiam fecerint.

18. Ut tollantur controversie inter Tribunalia Curia, & unicuique sua jurisdictione servetur, declaramus executionem obligationis in forma Camera ad prædictum Auditorem Camera privative ad alia Tribunalia pertinere, præterquam in instrumentis dependentibus a causis, & actis in aliis Tribunalibus hujusmodi gestis, ac si

ne præjudicio motus proprii in favorem Populi Romani editi, & quo ad Clericos ratione originis, vel Beneficii, Romanos, & loca pia, locus sit preventioni inter ipsum Auditorem, & nostrum in Urbe Vicarium.

19. Et quoad preventionem inter ipsum, & forum Capitolinum in causis vertentibus inter Cives, & Incolas, statuimus, & declaramus, nomen Incolarum juxta juris communis dispositionem esse intelligendum: & ubicumque super hoc dubitari contigerit, orta inter Tribunalia differentia, ad Præfectum Signaturæ Justitiæ recurri mandamus, qui hunc articulum manu regia sine scriptura, omni, & quacumque appellatione, & recurso remotis, in quolibet casu controversiam terminet, & decidat.

20. Citationes autem extra Urbem exequuta, quarum vigore hodie coram Auditore Camera ad executionem obligationis Cameralis procedi solet, reproducantur infra mensem ab executione earum in partibus facta, alioquin pro circumductis habeantur.

21. Literas Apostolicas, quibus certus, qui per seipsum procedat, executor præscriptus est, nullo modo Auditor prædictus exequatur, sed & omnes præterea, in quarum executione pars vocanda fuerit, non aliter exequatur, quam servatis pro rerum contingentia Constitutionibus felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, nisi ipsis Constitutionibus derogatum fuerit expresse in literis, quæ fuerint exequenda: sed & tunc, ne quemquam extra Diocesim ultra tot dietas evocet, quot in ipsis literis expressum erit, exceptis literis pensionum, quarum solutio in Romana Curia destinatur, & his omnibus, quibus ipse nominatim exequatur præscriptus fuerit: his enim casibus possit ad se undecumque, & quocumque partes evocare, neve aliis vices suas committat, vel subdeleget, quam constitutis in dignitate ecclesiastica, aut aliis, quibus Sedes Apostolica causas committere solet.

22. Monitoria generalia vulgo, significavit appellata, quæ scilicet, ut aliquid reveletur, seu restituatur, aut probetur, cum censuris ecclesiasticis publicari solent, nullo modo decernat, sive expediat.

23. Similiter nihil sine speciali nostra commissione decernat, aut faciat, aut mandet, quod Episcopos, aut alios locorum ordinarios impedire possit, ne ad executionem decretorum Sacri Concilii Tridentini, correctionemque morum libere procedant.

24. Ab omnibus autem, & singulis iis, quæ ad ejus jurisdictionem secundum præmissa pertinere nolumus, usque adeo ablineat, ut neque monitoria, neque citationes, neque inhibitiones, neque sequestra, neque mandata de manutenendo, neque aliud quicquam quocumque sub pretextu super iis, aut ipse decernat, aut ab aliis decreta revocet, & pariter ejus Notarii

rii nihil omnino expediant, aut etiam scribant sub pena centorum quingentorum pro qualibet vice Camere Apostolicæ applicandorum, & si adsit accusator, vel instigator, ei quarta pars pœnæ solvendæ detur.

25. In causis vero sui fori civilibus, etiam in quibus summarie, & ad instar beneficiorum procedendi ei concessa est facultas, nunquam omnino ad pœnas contumaciales deveniat, sed potius receptis probationibus ad negotium principale spectantibus, datoque competenti termino parti absentis, demum super his servatis servandis definitive pronunciet, etiam sine litis contestatione.

26. Ne autem contingat, ut absentes, & in remotissimis ab Urbe partibus degentes, maxima itineris incommoda, & dispendia pati absque culpa compellantur, dum ob præsentem delictam ad comparandum personaliter moniti compareant, & inculpabiles reperiantur, neminem posthac extra Italiam existentem ad comparandum personaliter moneat, nisi facta verbo nobiscum, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, de quo verbo habito fiat mentio in literis monitoriis.

27. In causis, quæ ordinarie secundum Auditoris facultates in ejus Tribunali introductæ fuerint, vel introductæ potuerint, si ve post ceptam causam superveniat commissio, si ve ante impetrata sit, si ve in prima, si ve in ulteriori instantia, nulla in re augeat impensam, sed quoad hoc habeatur semper causa pro ordinaria, ita ut etiam ratione sententiæ, neque Notarii, neque Judices quicquam propterea accipiant ultra id, quod accipere potuissent, si commissio non adesset.

28. Permittimus tamen ejus in civilibus Locumtenenti in causis per commissionem ab initio introductis, etiam sui naturæ ordinariis, ob magnam laborum assiduitatem, & emolumentorum tenuitatem, sportulas moderatas juxta præsentem Constitutionem recipere. Declarantes nihilominus, in reliquis omnibus causis intelligi ordinarias, nec Notarios quicquam amplius exigere posse, aut debere, quam in aliis ordinariis permissum est.

29. Quodque Auditoris Camere pro tempore existentis Locumtenens mandata exequutiva, nisi prius ipsemet Locumtenens in libro expeditionum diem subscriptionis manu propria notaverit, subscribere non possit.

30. Quodque Auditoris Camere pro tempore existentis Judex Locumtenens in criminalibus, pro sportulis, salario sibi jam assignato contentus, nihil percipere possit.

31. In causis civilibus vero Locumtenenti singulis mensibus quinquaginta scuta moneta a Notariis dicti Auditoris Tribunalis pro rata solvi, nec aliqua alia portio pro eo retineri debeat.

1. **C**onstitutiones felicis recordationis Innocentii VIII., Pii IV., & aliorum Prædecessorum nostrorum innovantes, & Auditorium nostri Palatii, in quo universorum Christianissimorum graviores causæ mature cognoscuntur, & justè terminantur, novis prærogativis augentes, volumus, & ordinamus, ut unica tantum commissio in qualibet instantia sufficiat, & illius vigore Auditor causam sibi commissam cognoscere, & cum omnibus, & singulis dependentibus, & emergentibus, ac aliis quomodolibet incidentibus decidere valeat.

2. Possit etiam Auditor sine nova Commissione præfigere terminum ad docendam de attentatis, & nullitatibus, & causis, propter quas quis in integrum restitui debeat, ac illo elapso, & non docto, ad causæ expeditionem procedere, necnon remissiones decernere, dilationes concedere, liquidationes fructuum in partibus delegare, ac omnia, & singula alia usque ad finalem sententiarum suarum executionem inclusive facere, quæ de jure Ordinarii facere possunt.

3. Necnon possit Auditor præfigere terminum ad docendam de appellatione, & ejus legitima prosecutione ad effectum, procedendi ad executionem sententiæ latae in causâ appellabili, in qua condemnatus non appellavit.

4. Insuper, & tempus quadriennii in causis restitutionis in integrum possit Auditor prorogare arbitrio suo.

5. Et tam dictam, quam omnes alias facultates sibi vigore, vel Innocentianæ, vel Constitutionis Pii Quarti, aut aliorum Summorum Pontificum Prædecessorum nostrorum competentes extendimus, & habere locum decernimus, etiam in causis cuilibet Rotæ Auditori extra Rotam commissis.

6. Prorogationes autem fatalium, sapius, & passim non concedat, sed tantum ex aliqua honesta causâ, ac prævia illius cognitione arbitrio Rotæ.

7. Auditor tamen in aliqua causâ, si ve magni, si ve parvi momenti existat, etiam si ejus decisio clari juris esse videatur, definitivam sententiam, vel interlocutoriam vim definitivam habentem ferre non valeat, nisi causâ in Rota propõta, & habitis votis Coadjutorum, nisi partes in actis expresse consenserint, quod causâ sine voto eorundem expediri possit.

8. Idemque in aliis quibusvis præjudicialibus decretis servari volumus, si actor, vel reus, ut negotium in plena Rotâ cognoscatur, infiterit.

9. Item sententiæ latæ per Auditores, prout in cedula, ut moris est, vel per viam termini preservato, subscribantur, & publicentur in actis intra quindecim dies, & in ultimi anni audientia infra mensem, alioquin pronunciationes, & termini hujusmodi pro circumductis habeantur.

10. Termini etiam pro servatis habitis & cedula ipsarum sententiarum, quæ interdum per alium Notarium, quam actuarium ipsius causæ, ad referendum accipi consueverunt, referantur ipsi Notario causæ eadem, vel sequenti die, qua recipiuntur, in ultimis vero audientis saltem infra triduum. Et si Auditor, qui pronunciat, prout in cedula, vel terminum habuit pro servato, retinuerit citationem penes se, illam Notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat, alias termini hujusmodi circumducti, & irriti censentur.

11. Auditor vero non pronunciet in causâ nisi perfecto registro, & illo ad Rotam delato una cum dictis testimoniis, illisque, ac juribus in eadem Rota, prout res exegerit, lectis.

12. In ultima vero anni audientia, & quocumque agetur de ferenda declaratione contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat, ita tamen, quod pars, ad cuius instantiam pronunciatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conservatione quantum citius perfici curare teneatur.

13. Et insuper, Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causâ factæ, cum juribus, ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri consuevit.

14. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium usque ad secundum gradum juxta jus Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota.

15. Nec Auditores in eorum domibus substitutos, vel doctores, aut alios Jurisperitos, etiam consanguineos habeant, qui substituti, vel advocati, aut procuratoris officio fungantur, aut in causis Rotabilibus, vel eorum processibus, sese quoquo modo intromittant.

16. Item Advocati, aut Procuratores consanguinei, vel affines, usque ad secundum gradum, ut supra computandum alicujus Auditoris, ac etiam illius Notarii in causis coram eo pendentibus, nullatenus patrocinari valeant.

17. Nec iidem Auditores compellant, aut aliquo modo inducant partes, per se, vel per alios, ut assumant certum Advocatum, vel Procuratorem, sed electio hujusmodi omnino ipsarum partium arbitrio relinquatur.

18. Item Decanus, & alii Auditores præsertim antiquiores attendant, ne aliquid non solum contra jus, sed nec etiam contra stylum, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquo modo decidatur, etiam prætextu æquitatis in jure non scriptæ, nisi maxima cum ratione, & discussione, omnibus votis, seu saltem illorum duabus tertiis partibus aliter faciendum esse judicaverint.

19. Non attendantur præterea aliquæ pullitates in causis, præterquam ex defectu jurisdictionis, citationis, vel mandati.

20. A liquidatione fructuum, & expen-

sarum taxatione semel tantum appellare liceat, ita quod duæ conformes rem judicatam faciant.

21. Auditores causas sibi commissas ad solam partium instantiam ad Cancellariam remittere non possint, sed tantum habita licentia a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus, vel ex justis causis deductis in Rota, & ab ea probatis.

22. Et si Auditor cognoverit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta hujusmodi, vel illorum exemplum, prout res exegerit, ad Judicem ordinarium, & si causa criminalis præjudicialis fuerit causæ civili, in ejus cognitione supersedeat.

23. Quocumque Judex ipse ordinarius in causis criminalibus coram eo pendentibus indigerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales faciendis, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, ut præfertur exhiberi facere.

24. Nemini liceat turbare ordinem servandum in distributionibus causarum, sed illarum commissiones distribuatur bona fide juxta ordinem Turni, qui nullo profus modo, neque a Notariis, nec a quoquam alio pervertatur, prout supra de Signatura Justitiæ dispositum est.

25. Ut autem debitus modus sportulis imponatur, non possint Auditores a partibus, per se, vel alium, quovis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec a sponte dantibus ultra taxam infra scriptam accipere, videlicet.

26. In causis pecuniariis, seu profanis, aut quæ aliis pretio quoquo modo æstimari possint, si æstimatio rei, de qua agetur, non excedat summam mille ducatorum, aureos decem; a mille vero usque ad decem millia, viginti quinque; a decem millibus usque ad viginti millia, quinquaginta; ab inde supra usque ad quancumque summam, centum. In beneficiis vero si redditus annuus, de quo agetur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem; a centum vero usque ad mille, viginti quinque, a mille usque ad tria millia quinquaginta; ab inde vero supra, centum aureos pro sportulis cujuscumque sententiæ definitivæ dumtaxat, ut præfertur, accipere valeant. Si vero causâ æstimationem non facile recipiat, sportulæ moderate, pro rerum, & personarum qualitate juxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid ultra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut aliis quibusvis personis, directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio, exceptis esculentis, & poculentis, quæ tri-duo consumi possint, ipsarum sententiarum, aut Auditorum intuitu præstari possit. Quas quidem sportulas juxta taxam prædictam apud Notarium causæ post subscriptam sententiam, & Notario traditam, & non antea, deponi, & Auditori consignari volumus. Quodque Notarius dispositionem, & consignationem hujusmodi in actis notare, & specificare teneatur.

De Capitolio, & ejus Officialibus.

§. VI.

1. Senator, & Judices ipsius possint primas instantias unica vice eorum arbitrio absque ulla commissione prorogare.
2. Capitaneus appellationum, pro revocatione, seu moderatione quarumcumque inhibitionum, sportulas nullo pacto accipiat: Notarius vero dumtaxat mercedem actus, sive scripturae.
3. Si petito Consultore, pars quae petierit, neglexerit per decem dies instare pro illius electione, Capitaneus possit per seipsum causam expedire.
4. Et si Consultor electus, infra duos menses a die electionis non acceptaverit, vel recuserit, ad alterius electionem procedatur.
5. Terminus quinque dierum datus a Statuto Urbis ad redeundum pro apostolis, ita & taliter intelligatur, ut sufficiat interim quodcumque pro apostolis redire.
6. Conservatores Urbis abstineant ab omni genere muneris, etiam esculenti, & poculenti, a piscatoribus, lanis, falfamentariis, olitoribus, fractarolis, & aliis artibus, nec ab eis aliquid sub quovis pre-textu accipiant. A quibus etiam abstinere faciant omnino eorum Scribam, Notarium, Secretarium, Fideles, & alios eorum Officiales, atque in primis extraordinarios, corporali eos poena coercendo, & deinde ab officio removendo.
7. Nec possint de poenis statutariis, vel per eorum edicta inflitis aliquo modo gratiam facere in totum, & praesertim de corporalibus, nec illas commutare sine consensu ipsorum omnium simul convocatorum, & eo casu non ultra medietatem poenae remittere, nec in domo propria sua super hujusmodi gratiis aliquid signare possint, sed ad earumdem poenarum executionem, postquam de illarum incursum constituerit, celeriter procedant.
8. Ad quarum etiam poenarum praesertim corporalium executionem, in eventum, in quem non mittantur executioni per ipsos Conservatores, a die delati criminis intra quindecim dies, quilibet alius Judex ordinarius, & alias competens procedere possit.
9. Extraordinarios ad officium Extraordinariatus exercendum nullatenus admittant, nisi recepta ab eis cautione sub poena ipsos Conservatoribus benefica, de officium ipsum fideliter exercendo, & praemissa observando, ac de seipso representando pro omni eo, quod in dicto eorum officio committere, vel omittere possent, ac dictis Extraordinariis fidem adhibeant juxta formam decreti alias a Conservatoribus editi, & non aliter.
10. Cogant insuper extraordinarium majorem ad exercendum officium etiam per

seipsum, & per substitutum idoneum ab ipsis Conservatoribus approbandum.

11. Atque iidem extraordinarius major, & ejus substitutus, ac minores extraordinarii cogere possint quoscumque, etiam per detentionem personarum, ut permittant ponderari carnes, & alia omnia, quae sub eorum cura sint, & pretium denunciant, & recusantes puniantur prima vice in duplum valoris rei penes eos inventae: quod si alia vice illud idem admiserint, in duplum, & alia etiam poena corporali arbitrio Conservatorum, & nihilominus extraordinarii tam majores, quam minores, omnia Conservatoribus denunciant, & res taliter inventas nullatenus sibi retineant, sed ad ipsos Conservatores deferre teneantur.
12. Et Barocellus, ac alii Exequutores quarumcumque Curiarum eisdem extraordinariis majoribus, in praedictis, & aliis eorum officium concernentibus, obedire teneantur.
13. Magistri Viarum ad vias lateribus seu silicibus sternendas, prout eis opus esse videbitur, dominos contiguarum domorum quoscumque sint dignitatis, aut ipsi absentibus, vel solvendo non existentibus, illorum inquilinos juris remediis opportunis, ac sub eorum arbitriis poenis cogant.
14. Possint autem inquilini retinere de pensione solvenda ratam ut supra per eos solvendam, non obstante obligatione Camerali, aut quacumque exceptione quae opponi posset, & non obstantibus quibusvis sequestris, etiam anterioribus.
15. Curentque eisdem Urbis vias continuo, & Plateas ad minus quater in anno, & hoc in Martii, Junii, Septembris, & Decembris mensibus, ab immunditiis purgari.
16. Nullos actus, nullaque negotia, quae alicujus momenti fuerint, sine rogatu sui Notarii expediant.
17. Reddant rationem Camerae singulo quoque semestri, prout in literis ad Camerae Tribunal spectantibus constitutum est.
18. Edant initio eorum officii edicta sub nomine Camerarii, & de poenis in illis, atque etiam in statutis contentis nullam sine ejusdem Camerarii, aut saltem Clerici Praesidentis mandato gratiam facere possint.
19. In caeteris, tam quoad appellationes ab eorum sententiis, quam quoad reliqua omnia, servent omnino statuta de eorum officio loquentia.
20. Submagistri vero suas relationes, quas tamquam periti facere solent, non nisi medio juramento faciant, & si quid dolo, vel fraude egerint, perjuri, & alias poenas arbitrio Camerarii, & Clerici Camerae pro tempore Praesidentis incurrant, & ad interesse partibus condemnentur.
21. Consules Artium quarumcumque observent earum statuta legitime approbata, & usu recepta. Nec reassumant causas, praesertim mercedum, ac miserabilium personarum coram majoribus Magistratibus introductas.
22. Minus impediant, aut molestent ali-

aliquo modo peritos, sive aestimatores a Judicibus electos, sub poena privationis, & alius arbitrio Superioris.

23. Notarii vero ipsorum Consulium, taxam eis per statuta praescriptam, & ubi aliqui ipsorum nullam minorem taxam haberent, aliorum, qui illam habent sequantur, & secundum illam exigant.
24. Aesores praedictorum Consulium, & aliorum Officialium Curiae Capitolinae salarium non habentes, caveant ne in causis minimis, idest a quinque scutis infra, quicquam pro eorum voto, seu consilio, & in aliis non ultra sportulas dictis statutis taxatas, percipiant.
25. Procurator Fisci Capitolini illud ipsum, in omnibus, & per omnia observet, quod Camera nostrae Apostolicae Procurator, quoad ea scilicet Capitula superius adnotata, quae ipsum etiam concernere, & sibi convenire possint.

De Jurisdictione in Hebraeos.

§. VII.

1. **G**ubernator Urbis possit contra Hebraeos in criminalibus causis procedere, etiam quod agatur inter ipsos Hebraeos tantum.
2. In causis Cameralibus, seu ad Camerarium, etiam ratione pignorum, aut personarum Hebraeorum Bancheriorum, aut ad Praesides, Camerarius, & Praesides possint contra eos procedere.
3. In causis furtivorum pignorum quoad Hebraeos Bancherios, sit locus preventionis inter Camerarium, & Gubernatorem.
4. Quoad Auditorem Camerae Hebraei sint illius jurisdictioni suppositi privative quoad alios, ubi agitur de obligatione Camerali, praeterquam in dependentibus a causis, & actis aliorum Tribunalium juxta suas facultates. In criminalibus autem possit idem Auditor Camerae contra eos procedere, prout in praeteritum procedere consueverat.
5. Inter Vicarium, & Senatorem, in delictis, in quibus Christiani sunt aliquo modo participes, & sic quando adest mixtura delinquentium Christianorum, & Hebraeorum, ex officio non autem ad querelam locum habeat preventio, in aliis vero casibus servetur Constitutio sel. rec. Julii Papae III. Praedecessoris nostri disponens, quod quando agitur inter ipsos Hebraeos, habeat Vicarius in eos jurisdictionem activam, & passivam, quando vero inter alios passivam tantum.

De Curia Sabellorum, & Turris Nonae.

§. VIII.

1. **J**udex Curiae de Sabellis gratuito a Marescallo deputetur, adeo ut neque Judici dare, neque Marescallo propter hoc accipere quicquam liceat, etiam mutui, vel alio nomine, aut quavis de causa,

vel praetextu five ante, five post adeptum officium, etiam in vim, vel praetextu cuiuscumque indulti Apostolici, vel consuetudinibus, quod, & quam per praesentes expresse revocamus, & improbamus, & ut supra omnino servari mandamus.

2. Deputatio vero Judicis fiat cum participatione, & approbatione Gubernatoris Urbis pro tempore, & fiat ad annum dumtaxat, quo finito, finitum sit etiam ejus Judicis officium, nisi propter aliquam rationabilem causam prorogandum visum fuerit, quae tamen prorogatio alium nullo pacto excedat, & semel tantum fieri possit.
3. Antequam incipiat exercere officium, caveat idoneis fideiussoribus de stando Syndicatu, & finito officio etiam si nec querelatus, nec requisitus fuerit, offerat se Syndicatu coram Gubernatore Urbis praefato: ille vero 40. diebus Syndicatum absolvat, Judicemque prout jure faciendum erit, vel absolvat, vel condemnet, & puniat. Quod si intra dierum dierum numerum non fecerit, Camerarius S. R. E. qui tunc erit, duos viros deputet, qui intra alios viginti dies hujusmodi Syndicatum peragant: lapsis autem dictis terminis pro absoluto habeatur.
4. Commentariensis, & Capitanei, nec non exequutorum ejusdem Curiae munia per idoneos, & fidos ministros gerantur, & neque vendantur, neque locentur ullo modo, nec quicquam pro illis consequendis, aut exercendis quovis nomine, & praetextu solvatur, vel respondeatur, etiam vigore contractuum, aut locationum de praeterito factarum, quae per praesentes nulla, & irrita intelligantur, & qui aliquid solverint, vel responderint, officio privati sint, & publicae sustinentur.
5. Turris Nonae Judex non se intromittat in causis summam decem scutorum excedentibus, nec in criminalibus nisi levibus, & minimis.
6. Et dictus Judex Turris Nonae coram Gubernatore praefato in fine cujuslibet anni Syndicatu se offerre, & stare teneatur, prout de Judice Curiae Sabellorum supra dictum est.

De Curia Ripae, & Ripettae.

§. IX.

1. **R**ipettae Praeses, aut Judex, non faciat aliquam compositionem, minisque solvere faciat aliquam poenam quantumlibet minimam, sub quovis praetextu, nisi servatis servandis, ac pravio processu, ac decreto, ut ex actis intelligi possit, an juste poena soluta, vel compositio facta fuerit.
2. Neque Camerarius, neque Ripettae Praeses transmittant extra Urbem Commissarios ad mensurandum passus lignorum.
3. Ripae, & Ripettae Judices, in fine officii coram Clerico Camerae ejusdem Ripae Praeside Syndicatu stare teneantur.
4. Nec Camerarius Ripae ultra sex menses in ejus officio permanere, nec confirmari debeat.